

MANIPURI

Paper II

(LITERATURE)

Time allowed : **Three Hours**

Maximum Marks : **250**

Question Paper Specific Instructions

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are EIGHT questions divided in two SECTIONS.

Candidate has to attempt FIVE questions in all.

Questions no. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, THREE are to be attempted choosing at least ONE from each section.

The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

Answers must be written in MANIPURI.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in chronological order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the answer book must be clearly struck off.

SECTION A

- Q1.** ਮਖਾਗੀ ਰਾਹੰਸ਼ਿਂ ਅਸਿ ਰਾਹੈ 130 ਦਗੀ ਹੇਨਨਾ ਪਾਉਥਮ ਇਯੁ : $10 \times 5 = 50$
- (a) ਖਾਇ ਨੋਂਜੇਂ ਪਿਵਾਨਾ ਤਾਉ ਹੁਇਰੇਂ ਅਹਨਬਰੁ ਕਰਿਗੀਦਮਕ ਤੇਨਾ ਕਾਪਖਿਵਨੋ ? 10
ਮਰਮ ਪੀਦੁਨਾ ਇਯੁ ।
- (b) ਲੈਮਾ ਭਾਨੁਨਾ ਖੇਂਨਖਿਵਾ ਅਰਾਬਸ਼ਿਂ ਕਰਮਾ ਕੋਕਖਿਵਗੇ ? ਸ਼ਨ੍ਦੋਕਾ ਤਾਕਉ । 10
- (c) ਥਰਾਨ ਥਾਵਗੀ ਚਰਿਤ੍ਰਦਾ ਅਚੂਮ ਚੁਮਦ ਬਿਚਾਰਗੀ ਪੁੱਕਿੰ ਲੌਕਿਂਗੀ ਮਰਮਦਾ ਕਰਿ ਉਵਾ
ਫਂਵਗੇ ? ਨੈਨੌ । 10
- (d) ਚੰਦ੍ਰਕਿਤਿਨਾ ਜਿਲਾ ਚਣ-ਬਗੀ ਖੋਝ-ਚੜਤਾ ਮਾਇਮਚਾ ਤਾਸ਼ ਸਿੰਹਨਾ ਪਾਣ ਥੇਕਖਿਵਾ
ਮਰੁ ਓਇਵਾ ਹੌਨਾ ਫਵਗੀ ਥਕਕਿਂਦੁ ਕਰਿ ਕਰਿਨੋ ? ਮਪੁਂ ਫਾਨਾ ਇਯੁ । 10
- (e) 'ਰਾਮਾਯਣ ਆਦਿ ਕਾਣੁ' ਗੀ ਲੋਨ ਅਮਸੁਂ ਖੁਣਿਗੀ ਮਰਮਦਾ ਨੈਨੌ । 10
- ਮਖਾਗੀ ਰਾਹੰਸ਼ਿਂ ਅਸਿ ਰਾਹੈ 350 ਦਗੀ ਹੇਨਨਾ ਪਾਉਥਮ ਪੀਯੁ :
- Q2.** (a) 'ਪਾਛੋਇਵੀ ਖੋਞ੍ਹਲ' ਦਾ ਨੋਂਪੋਕ ਨਿੱਥੋ ਅਮਸੁਂ ਪਾਛੋਇਵੀਰੁ ਕਰਮਾ ਲਾਇਨਿ ਹਾਧਨਾ
ਲੌਨਰਕਖਿਵਗੇ ? ਮਰੀ ਲੈਨਵਾ ਹੌਦੋਕਸ਼ਿਂ ਅਦੁ ਮਰਿਕ ਚੁਮਾ ਇਯੁ । 25
- (b) 'ਸਮਸੋਕ ਗੁੱਸਾ' ਕਨਾਨਾ ਇਵਾ ਕਰਵਾ ਮਖਲਗੀ ਲਾਇਰਿਕ੍ਕੋ ? ਲਾਇਰਿਕ ਅਸਿਦਾ ਸ਼ੈਥਾਰਿਵਾ
ਨਿੱਥੋ ਗਰੀਬਨਿਰਾਜਗੀ ਥੋਇਦੋਕ ਹੇਨ੍ਡੋਕਪਾ ਮਗਣਿੰ ਨੈਨੌ । 10+15=25
- Q3.** (a) "ਤਾਉਜੀਂ ਹੈਨਾ ਖੁੰਲਬਸੁਣ ਨੇਹਿਨੁ ਥੁਮਨਾ ਰਾਂਪਾ, ਨੇਹਿਨੁ ਥੁਮਨਾ ਲੈਰਵਸੁਣ
ਤਾਉਜਿੰ ਹੈਨਾ ਰਾਂਪਾ" ਹਾਧਨਿਆ ਰਾਕਮਗੀ ਪਾਉਰੋ ਅਸਿ ਪੀਤਣ-ਗੁਗੀ ਪੁੱਲਿਨਾ
ਖੁਦਮ ਓਇਰਗਾ ਰਾਹਹਤੋਕ ਪੀਦੁਨਾ ਨੈਨੌ । 25
- (b) 'ਚੰਦ੍ਰਕਿਤ੍ਰੀ ਜਿਲਾ ਚਣ' ਦਾ ਮਤਮ ਅਦੁਗੀ ਲੈਂਡਾਕਨਾਨ ਅਮਸੁਂ ਚੜਨ-ਲੋਨਚੜਕੀ ਕਰਮ
ਕਰਵਾ ਸ਼ਕਤਮਣਿੰ ਉਵਾ ਫਂਵਗੇ ? ਸ਼ਨ੍ਦੋਕਾ ਤਾਕਉ । 10+15=25
- Q4.** (a) 'ਥਰਾਨ ਥਾਵਾ ਹਿਰਾਨ' ਦਾ ਸ਼ਮਫਵੀ ਅਮਦਿ ਚੀਂਖੈ ਥਾਨਵੀ ਅਨੀਗੀ ਪੁੱਲਿਗੀ ਪੋਲੋਇਨਾ
ਮਤਮ ਅਦੁਗੀ ਲੈਂਡਾਕ ਸ਼ਾਸਨ ਪੇਤ੍ਰਿਅਰਿਕਿਗੀ ਖਮ-ਥੇਂਵਾ ਮਸਕਿ ਹਾਧਵਸਿ ਨੈਨਦੁਨਾ
ਤਾਕਉ । 25
- (b) 'ਧਨਯੁਧ ਲਾਇਵੁ ਨੀਂਬ' ਦਾ ਧਨਯੁਧਗੀ ਪੁੱਲਿਨਾ ਮੀਓਇਵਦਾ ਕਰਿ ਪਾਉਜੇਲ ਪੀਰਿਵਗੇ ?
ਲਾਇਰਿਕ ਅਸਿਗੀ ਹੌਦੋਕ ਰਾਥੋਕਿਂਦਾ ਯੁੰਨਮ ਓਇਰਗਾ ਨੈਨੌ । 25

SECTION B

Q5. মখাগী রাহংশিং অসি ঋষে 130 দগী হেন্দনা পাউখুম ইয়ু : $10 \times 5 = 50$

- (a) শ্বীবীরেনগী ‘চাফদ্রো লাইগী যেন’ হায়বা শৈরেংগী ফোঙ্গদোক্কিংলিবা রাফমশিং
শন্দোক্কা তাকউ। 10
- (b) ‘কংসবথ’ কাব্যদা নারদ পুশিল্লকপগী মরম নৈনৌ। 10
- (c) পারি অমসুং চংনিং অনীগী চরিত্রনা ‘লমন’ দা উপন্যাসকারনা করি উৎনবা
হোঁনবগে ? নৈনৌ। 10
- (d) কেনা তোকপা পোকপা হোনদে’ হায়বসি সুমতিনা করম্বা উৎখিবগে ? শন্দোক্কা
তাকউ। 10
- (e) ফজবনা মীওইবগী থমোই শেংদোকই, তরু তরুহল্লি’ হায়বা রারেংবগী রাফমশিং
অসি নৈনদুনা তাকউ। 10

মখাগী রাহংশিং অসি ঋষে 350 দগী হেন্দনা পাউখুম ইয়ু :

- Q6.** (a) কষীথক্কী লেন্ডেগম ওন্ন খোইনা খোইবীনা খাঙ লিবা করি মরমগীনো ? মরী
লৈনবা হৌদোকশিং মরিক চুম্বা ইয়ু। 25
- (b) ইম্ফাল অমসুং মাগী ইশিং নুংশিংকী ফীভম’ গী অরোইবদা পাচানা থানিলবু
অমস্বা মঁপে মঁপেদুনা ইম্ফালগী ইশিং নুংশিংকী ফীভমনি পাউদমহল্লিবগী মরমশিং
নৈনদুনা তাকউ। 25

- Q7.** (a) লাই হৱাওবা করম্বা হৌরকথি ? লাই হৱাওবগী নোংমগী হৌরমশিংগী মরমদা
শন্দোক্কা ইয়ু। $10 + 15 = 25$
- (b) ‘অরেঞ্জা মরুপ’ হায়বা দ্রাবাসিদা অইবনা কনাবু, কনাগী অরেঞ্জা মরুপ ওইনা
মতো করম্বা উৎপগে ? মরিক চুম্বা ইয়ু। 25

- Q8.** (a) ‘অনৌবা মৈতে ওইথরে
অনৌবা লৈবাক ওইথরে’
হায়রিবগী মরমশিং কবিগী খৃঢ়ই খৃঢ়ফোঙ্গ-দোক্কা মরী লৈননা শন্দোক্কা তাকউ। 25
- (b) ‘সমাজ অমসুং সংস্কৃতি’ হায়বা রারেংদা অনী অসিগী মশক করম্বা উৎপগে ?
অনী অসিগী মরীগী মরমদা নৈনদুনা তাকউ। $15 + 10 = 25$